

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 1170
Warszawa, 22 listopada 2012 r.

Pani
Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

**- o zmianie ustawy o rodzinnych
ogrodach działkowych, ustawy
o podatku rolnym oraz ustawy
o podatkach i opłatach lokalnych.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Leszka Aleksandrzaka.

(-) Romuald Ajchler; (-) Leszek Aleksandrzak; (-) Marek Balt; (-) Anna Bańkowska; (-) Jacek Czerniak; (-) Eugeniusz Czykwin; (-) Tomasz Garbowski; (-) Tadeusz Iwiński; (-) Dariusz Joński; (-) Ryszard Kalisz; (-) Tomasz Kamiński; (-) Krystyna Łybacka; (-) Zbigniew Matuszczak; (-) Leszek Miller; (-) Grzegorz Napieralski; (-) Cezary Olejniczak; (-) Artur Ostrowski; (-) Stanisława Prządka; (-) Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska; (-) Tadeusz Tomaszewski; (-) Jerzy Wenderlich; (-) Bogusław Wontor; (-) Stanisław Wziątek; (-) Zbyszek Zaborowski; (-) Ryszard Zbrzyzny.

USTAWA
z dnia ..... 2012 r.

o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Art. 1.

W ustawie z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419 z późn. zm.¹) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„1. Rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu ustawy jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu zapisów art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz.U. z 2003 r. Nr 96 poz. 873 z późn. zm.), których celem jest działalność, o której mowa w art. 4 ust 1 pkt 13 i 18 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z uwzględnieniem zapisów art. 26 i 29, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania.

2. Ilekroć w niniejszej ustawie jest mowa o podmiocie użytkującym grunt rozumie się przez to podmioty, o których mowa w ust. 1 władające gruntem, o którym mowa w art. 9 w myśl zapisów niniejszej ustawy.”

2) Art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Rodzinne ogrody działkowe zakładane są na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów, o których mowa w art. 6 niniejszej ustawy.”

---

¹ Zmiany tekstu wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 nr 220 poz. 1600, z 2008 nr 201 poz. 1237, nr 223 poz. 1475.

3) Art. 10 otrzymuje brzmienie:

„1. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe lub będące w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy w użytkowaniu Polskiego Związku Działkowców podlegają komunalizacji na rzecz właściwej jednostki samorządu terytorialnego na terenie, której się znajdują.

2. Grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe, przekazuje się w użytkowanie podmiotom, o których mowa w art. 6 niniejszej ustawy.

3. Grunty, o których mowa w ust. 2, mogą być oddawane podmiotom, o których mowa w art. 6 w użytkowanie wieczyste.”

4) Art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Podział gruntu na tereny ogólne i działki oraz zagospodarowanie ogrodu działkowego należy do podmiotu, który go użytkuje.”

5) Art. 14 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot użytkujący grunt ustanawia w drodze uchwały na rzecz swojego członka bezpłatne i bezterminowe prawo używania działki i pobierania z niej pożytków.

2. Na wniosek osoby o wymienionej w ust. 1, podmiot, o którym mowa w art. 6 ustanawia na jej rzecz prawo użytkowania działki – w rozumieniu Kodeksu cywilnego – w drodze umowy cywilnoprawnej zawartej w formie aktu notarialnego, jeżeli grunty wchodzące w skład rodzinnego ogrodu działkowego znajdują się w użytkowaniu wieczystym tego podmiotu lub stanowią jego własność.

3. Na zasadach określonych w statucie, podmiot użytkujący grunt może oddać działkę w bezpłatne użytkowanie instytucjom prowadzącym działalność społeczną, oświatową, kulturalną, wychowawczą, rehabilitacyjną, dobroczynną lub opieki społecznej.

4. Prawa ustanowione w sposób określony w ust. 1 i 2 podlegają ujawnieniu w księdze wieczystej, na wniosek podmiotu, o którym mowa w ust. 1”.

6) Art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Urządzenia, budynki i budowle rodzinnego ogrodu działkowego przeznaczone do wspólnego użytkowania przez użytkowników działki i służące do zapewnienia funkcjonowania ogrodu stanowią własność podmiotu użytkującego grunt.”

7) Art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Podmioty, o których mowa w art. 6 z tytułu prowadzenia działalności statutowej, a ich członkowie z tytułu użytkowania działek w rodzinnych ogrodach działkowych, zwolnieni są od podatków i opłat (administracyjnych, skarbowych), z tym, że z podatku od nieruchomości i podatku rolnego na zasadach określonych w odrębnych ustawach.”

8) Art. 17 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego wymaga przeprowadzenia konsultacji w myśl art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.”

9) Art. 18 otrzymuje brzmienie:

„Likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego może mieć miejsce w okresie od zakończenia do rozpoczęcia wegetacji roślin; likwidacja w innym terminie może mieć miejsce jedynie w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych wypadkach.”

10) Art. 19 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„Za zgodą stron realizację obowiązków, określonych w ust. 1, może przejąć podmiot użytkujący grunt. W takim przypadku podmiot, o którym mowa w ust. 1, zobowiązany jest wypłacić na rzecz podmiotu użytkującego grunt uzgodnioną kwotę stanowiącą równowartość szacunkowych kosztów realizacji obowiązków.”

11) Art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Podmiot, w którego interesie nastąpi likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego, zobowiązany jest wypłacić:

1) członkom podmiotu użytkującego grunt — odszkodowanie za składniki majątkowe znajdujące się na działkach, a stanowiące ich własność;

2) podmiotowi użytkującemu grunt — odszkodowanie, według kosztów odtworzenia, za składniki majątkowe stanowiące jego własność a niepodlegające odtworzeniu.”

12) Art. 20 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„Podmiot, o którym mowa w ust. 1, zobowiązany jest zrekompensować koszty i straty poniesione przez podmiot użytkujący grunt w związku z likwidacją.”

13) Art. 20 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„W przypadku likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego w okresie wegetacji roślin członkom podmiotu użytkującego grunt przysługuje od podmiotu, o którym mowa w ust. 1, dodatkowe odszkodowanie w wysokości wartości przewidywanych plonów, według cen kształtujących się w obrocie rynkowym..”

14) Art. 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„Wydanie przez podmiot użytkujący grunt nieruchomości zajmowanej przez zlikwidowany rodzinny ogród działkowy następuje najwcześniej po ustanowieniu na jego rzecz tytułu prawnego do nieruchomości zamiennej oraz odtworzeniu urządzeń i budynków, o których mowa w art. 19 ust. 1, a także spełnieniu warunków, o których mowa w art. 20 ust. 1 i 3.”

15) Art. 23 otrzymuje brzmienie:

„O rozpoczęciu i zaprzestaniu funkcjonowania rodzinnego ogrodu działkowego podmiot użytkujący grunt powiadamia właściwą terytorialnie gminę.”

16) Art. 24 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasadne roszczenia osoby trzeciej do nieruchomości zajętej przez rodzinny ogród działkowy podlegają zaspokojeniu na mocy obowiązujących przepisów prawa.

2. W przypadku zwrotu nieruchomości zajętej przez rodzinny ogród działkowy w myśl ust. 1 znajdują zastosowanie przepisy Art. 20 niniejszej ustawy.

3. Skutki roszczeń, o których mowa w ust. 1, obciążają Skarb Państwa.”

17) Rozdział 3 otrzymuje brzmienie:

„Podmioty użytkujące grunt”

18) Art. 25 skreślony

19) Art. 26 otrzymuje brzmienie:

„1. Do zadań podmiotów użytkujących grunt poza zadaniami ze sfery publicznej, o których mowa w art. 6 należy w szczególności:

1) propagowanie idei ogrodnictwa działkowego w społeczeństwie, a szczególnie wszechstronnego znaczenia rodzinnych ogrodów działkowych dla rodzin działkowców i mieszkańców miast oraz racjonalnego wykorzystania gruntów miejskich;

2) działanie na rzecz wszechstronnego rozwoju ogrodnictwa działkowego;

3) zakładanie i zagospodarowywanie rodzinnych ogrodów działkowych;

4) inicjowanie i współdziałanie w prowadzeniu badań z zakresu ogrodnictwa i wdrażanie ich wyników w rodzinnych ogrodach działkowych i ogrodnictwie amatorskim;

5) wszechstronne działanie na rzecz ochrony przyrody i środowiska;

6) organizowanie i udzielanie pomocy oraz poradnictwa w zagospodarowaniu działek i prowadzeniu upraw ogrodniczych;

7) propagowanie wiedzy ogrodniczej, zwłaszcza poprzez szkolenia i prowadzenie działalności wydawniczej;

8) prowadzenie działalności społecznej, wychowawczej, wypoczynkowej, rekreacyjnej i innej na rzecz członków, ich rodzin oraz społeczności lokalnych.

2. Realizację zadań podmiotów użytkujących grunt wspierają organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego.”

20) Art. 27 skreślony.

21) Art. 28 skreślony.

22) Art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Statut podmiotów użytkujących grunt zawiera w szczególności; zasady i tryb przydziału działek w rodzinnych ogrodach działkowych; zadania rodzinnego ogrodu działkowego i sposób ich realizacji, zasady tworzenia i przeznaczenia Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych.”

23) Art. 30 skreślony.

24) Art. 31 skreślony.

25) Art. 32 skreślony.

26) Art. 33 skreślony.

27) Art. 34 skreślony.

28) Art. 35 skreślony.

29) Art. 36 skreślony.

30) Art. 37 skreślony.

31) Art. 39 otrzymuje brzmienie:

„1. Polski Związek Działkowców zachowuje prawa i obowiązki nabyte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy; dotyczy to w szczególności praw i obowiązków wynikających z użytkowania lub użytkowania wieczystego.

2. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy PZD uchwali na Krajowym Zjeździe Delegatów, statut odpowiadający wymogom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 1989 r. nr 20 poz. 104 z późn. zm.), a następnie zgłosi zmiany do Krajowego Rejestru Sądowego.

3. Do czasu uchwalenia nowego statutu i rejestracji zmian przez KRS, statut PZD obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje swą moc.”

Art. 2.

W ustawie z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz.U. z 1993 nr 94 poz. 431, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) Art. 12 ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) użytkownik gruntu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych z tytułu użytkowania i użytkowania wieczystego gruntów rodzinnych ogrodów działkowych.”

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienia celu ustawy:

Celem projektu zmiany ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. 2005 nr 169 poz. 1419, z późn. zm.) jest dostosowanie obowiązujących przepisów do zapisów Konstytucji w myśl orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK/28/10 z 11 lipca 2012 roku.

2. Przedstawienie stanu obecnego:

Ustawa z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz.U. 2005 nr 169 poz. 1419, z późn. zm.) w znacznej swej części została uznana przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodną z konstytucją. Zastrzeżenia budziły zapisy stawiające Polski Związek Działkowców w pozycji monopolistycznej i zamykające możliwość prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych w innej niż PZD strukturze. Obowiązująca obecnie ustawa reguluje kwestie tworzenia ogrodów działkowych, ich stanu prawnego, relacji z właścicielem gruntu na którym są ustanowione oraz w szerokim zakresie funkcjonowania Związku.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym:

Zgodnie z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego w sprawie SK/28/10 niniejsza ustawa umożliwia tworzenie i działalność rodzinnych ogrodów działkowych podmiotom innym niż Polski Związek Działkowców. Reguluje ona również, w sposób zabezpieczający konstytucyjne prawo własności, możliwość likwidacji ogrodów oraz prawa spadkobierców do nieruchomości na których położone są ogrody działkowe. Jednocześnie likwidacji ulega odrębność prawna PZD wynikająca z zapisów nowelizowanej ustawy. W proponowanym kształcie Związek zachowuje możliwość dalszego funkcjonowania w oparciu o istniejące zapisy ustawy prawo o stowarzyszeniach. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt iż proponowana nowelizacja nie tworzy nowych rozwiązań prawnych opierając się na obowiązujących zapisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (D. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, prawne:

Wejście w życie przedmiotowej regulacji spowoduje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Wejście w życie niniejszej nowelizacji ustawy dostosowuje obowiązujące obecnie zapisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych do wymogów konstytucji dając zadość woli wyrażonej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Jednocześnie zabezpiecza on interesy osób skupionych dotychczas w Polskim Związku Działkowców oraz podmiotów których bezpośrednio dotyczy regulowana kwestia. Równocześnie umożliwiając skupianie się obywateli w innych niż PZD organizacjach. Tym samym przedmiotowa regulacja stanowi wyraz troski o ład społeczny i przeciwdziałania ewentualnym konfliktom społecznym.

5. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych:

Projekt nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

6. Konsultacje społeczne:

Projekt wymaga przeprowadzenia konsultacji w zakresie podmiotów, których dotyczy. W związku z powyższym, zgodnie z art. 34 ust. 3 Regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem projektu do pierwszego czytania winien skierować niniejszy projekt do konsultacji w trybie i na zasadach określonych w odrębnych ustawach.

7. Ocena zgodności projektu z prawem Unii Europejskiej:

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 7 grudnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-3111/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Leszek Aleksandrak)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 i 819) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektowana ustawa stanowi szeroką nowelizację ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419, ze zmianami). Kluczowe znaczenie ma tutaj nadanie nowego brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu ustawy ma być wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, której celem jest działalność określona w art. 4 ust 1 pkt 13 i 18 tej ustawy, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu ustawy jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. Pozostałe zmiany proponowane przez projektodawców zmierzają do usunięcia ze wskazanej ustawy regulacji dotyczących Polskiego Związku Działkowców i wprowadzenia nowego pojęcia – „podmiotu użytkującego grunt”, który ma oznaczać podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, władający gruntem stanowiącym własność tego podmiotu, Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl art. 3 projektu ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Warszawa, 7 grudnia 2012 r.

BAS-WAPEiM-3112/12

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o
rodzinnych ogrodach działkowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Leszek Aleksandrzak) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektowana ustawa stanowi szeroką nowelizację ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419, ze zmianami). Kluczowe znaczenie ma nadanie nowego brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym rodzinnym ogrodem działkowym ma być wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, której celem jest działalność określona w art. 4 ust 1 pkt 13 i 18 tej ustawy, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców. Pozostałe zmiany zmierzają do usunięcia ze wskazanej ustawy regulacji dotyczących Polskiego Związku Działkowców i wprowadzenia pojęcia „podmiotu użytkującego grunt”, który ma oznaczać podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, władający gruntem stanowiącym własność tego podmiotu, Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Zbigniew Wrona

Klub Poselski SLD

Warszawa, dnia 22 stycznia 2013 r.

Posel Leszek ALEKSANDRZAK

Szanowny Pan Cezary Grabarczyk

Wicemarszałek Sejmu

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na pismo Szefa Kancelarii Sejmu GMS-WP-02-8/13 w sprawie dokonania czynności uzupełniających do projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych przesyłam stosowną autopoprawkę (do treści projektu oraz uzasadnienia) – w załączeniu.

Załącznik:

Projekt ustawy i uzasadnienie

Z wyrazami szacunku

Autopoprawka do projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych:

1). Tytuł projektu ustawy brzmi: „ Ustawa z dnia ..... 2013 r. o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych ,ustawy o podatku rolnym oraz ustawy o podatkach i opłatach lokalnych”.

Do art. 1 projektu ustawy:

2) Art. 6 otrzymuje brzmienie:

„Art. 6.1. Rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu zapisów art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2010 r., Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), której celem jest działalność, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 13 i 18 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, z uwzględnieniem zapisów art. 26 i 29 niniejszej ustawy, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania.

2.Ilekoć w niniejszej ustawie jest mowa o podmiocie użytkującym grunt rozumie się przez to organizację pozarządową, o której mowa w ust. 1, władającą gruntem, o którym mowa w art. 9 niniejszej ustawy.”

3) Art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Art. 10. Grunty stanowiące własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego mogą być oddawane w nieodpłatne lub odpłatne użytkowanie na czas nieoznaczony lub użytkowanie wieczyste , podmiotom o których mowa w art.6 niniejszej ustawy – na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. , Nr 102, poz. 651, z późn. zm.).”

4) W art. 14 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Podmiot użytkujący grunt ustanawia w drodze uchwały na rzecz swojego członka bezpłatne i bezterminowe prawo używania działki i pobierania z niej pożytków (użytkowanie działki).”

5) Art. 24 otrzymuje brzmienie:

W art. 24 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Skutki roszczeń, o których mowa w ust. 1, obciążają właściciela nieruchomości.”

6) Art. 29 otrzymuje brzmienie:

„Art. 29. Statut podmiotu użytkującego grunt zawiera w szczególności: zasady i tryb przydziału działek w rodzinnym ogrodzie działkowym; zadania rodzinnego ogrodu działkowego i sposób ich realizacji.”

7) Art. 39 skreślony.

Do art. 2 projektu ustawy:

Art. 2 projektu ustawy otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. W ustawie z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r., Nr 136, poz. 969, z późn. zm.) art. 12 ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

- 6) użytkownik gruntu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia ..... o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr ..... poz. ....) z tytułu użytkowania i użytkowania wieczystego gruntów rodzinnych ogrodów działkowych.”

Dotychczasowy art. 3 staje się art. 5, gdyż ustala się nową treść art. 3 oraz wprowadza się nowy art. 4.

Do art. 3 projektu ustawy:

Art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Art. 3. W ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. Nr 95, poz. 613, z późn. zm.) wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości nie podlegają użytki rolne, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych lub lasy oraz grunty zajęte przez rodzinne ogrody działkowe, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej.”

2) art. 7 ust. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

6) użytkownik gruntu, o którym mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia ..... o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr ..... poz. ....), z wyjątkiem przedmiotów opodatkowania zajętych na działalność gospodarczą.”

Nowy art. 4:

„Art. 4.1. Polski Związek Działkowców w rozumieniu ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. Nr 1169, poz. 1419, z późn. zm.) staje się organizacją pozarządową, o której mowa w art. 6 ust. 1 tej ustawy.

2. Rodzinne ogrody działkowe oraz jednostki terenowe Polskiego Związku Działkowców w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wskazanej w ust. 1 stają się terenowymi jednostkami organizacyjnymi organizacji pozarządowej, o której mowa w ust. 1.

3. Organizacja pozarządowa, o której mowa w ust. 1, zachowuje prawa i obowiązki nabyte przed dniem wejścia w życie ustawy.

4. W terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy PZD uchwali statut odpowiadający wymogom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 104, z późn. zm.), a następnie zgłosi zmiany do Krajowego Rejestru Sądowego.

5. Do czasu uchwalenia nowego statutu i rejestracji zmian przez Krajowy Rejestr Sądowy, statut PZD obowiązujący w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zachowuje swą moc. Jednakże w razie sprzeczności między nim a przepisami ustawy, stosuje się przepisy ustawy .

Autopoprawka do uzasadnienia projektu ustawy (tekst ujednoczony):

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienia potrzeby i celu wydania ustawy:

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. 2005, Nr 169, poz. 1419, z późn. zm.) jest dostosowanie obowiązujących przepisów do zapisów Konstytucji w myśl wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie sygn. akt K/28/10 z 11 lipca 2012 roku, w którym stwierdził on niekonstytucyjność znacznej części przedmiotowej ustawy. Równocześnie Trybunał Konstytucyjny – zważywszy na ważność sprawy – postanowił odroczyć termin utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnych przepisów o 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw RP. Odroczenie nie dotyczy art. 10 ustawy, który przestał obowiązywać z dniem ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw RP. Należy przypomnieć, że przepis ten stanowił normę przyznającą Polskiemu Związkowi Działkowców wyłączność przy przeznaczaniu nowych gruntów na ogrody. Sentencja wyroku ukazała się w Dz. U. z 2012 r., poz., 837, opublikowanym w dniu 20 lipca 2012 r. Wprawdzie półtora roku to sporo czasu, jednakże znając realia legislacyjno-proceduralne, autorzy projektu postanowili niezwłocznie przedstawić Sejmowi stosowny projekt nowelizacji ustawy z dnia 8 lipca 2005 r., celem dostosowania prawa do wymogów konstytucyjnych oraz ochrony interesów działkowców.

2. Przedstawienie stanu obecnego:

Jak podano w pkt 1 ustawa z dnia 8 lipca 2005 roku o rodzinnych ogrodach działkowych w znacznej części została uznana przez Trybunał Konstytucyjny za niezgodną z Konstytucją. Zastrzeżenia tego organu budziły głównie zapisy stawiające Polski Związek Działkowców (dalej: PZD) w pozycji monopolistycznej i zamykające możliwość prowadzenia rodzinnych ogrodów działkowych w innej niż PZD strukturze. Obowiązująca nadal ustawa przewiduje przyznanie PZD wielu uprawnień: w art. 10 przekazywanie nieodpłatnie w użytkowanie lub użytkowanie wieczyste gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa lub jednostki samorządu terytorialnego pod rodzinne ogrody działkowe, w art. 13 prawo do podziału gruntu na tereny ogólne i działki oraz zagospodarowania rodzinnych ogrodów działkowych, w art. 14 uprawnienie do ustanowienia na rzecz swojego członka prawa użytkowania działki, w art. 15 zapewnienie własności urządzeń, budynków i budowli przeznaczonych do wspólnego korzystania przez działkowców, w art. 16 zwolnienie z podatków i opłat z tytułu prowadzenia działalności statutowej, w art. 17 i 18 przyznanie prawa do wyrażania zgody na likwidację ogrodu działkowego, w art. 21 zapewnienie, że w przypadku likwidacji ogrodu działkowego otrzyma on nieruchomości zamienną, wreszcie cały rozdział 3 ustawy dotyczący działalności PZD, który jest potwierdzeniem władzy Związku. Wszystkie te uprawnienia PZD utraci z początkiem 2014 r., stąd dla zapewnienia ciągłości funkcjonowania „szeregowego” działkowca niezbędne jest zastąpienie monopolu PZD rozwiązaniem demonopolizującym, zgodnym w wymienionym wyroku Trybunału Konstytucyjnego, interesem społecznym a także interesem dotychczasowych członków PZD. Dla realizacji powyższych wartości niezbędne są następujące warunki, których realizację zapewnia projekt ustawy:

- zapewnienie działkowcom prawa do zrzeszania się w oparciu o prawo o stowarzyszeniach;

- zabezpieczenie działkowcom prawa do stosownych rekompensat w przypadku likwidacji ogrodów;
- zachowanie przez działkowców wszelkich zwolnień podatkowych;
- zabezpieczenie praw spadkobierców działkowców;
- komunalizacja terenów na których znajdują się ogrody a będących obecnie własnością Skarbu Państwa;
- przekształcenie PZD w jedną z organizacji pozarządowych zrzeszających działkowców, zachowującej prawa i obowiązki nabyte przed niniejszą nowelizacją.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym:

Projekt ustawy realizując wyrok Trybunału Konstytucyjnego umożliwi tworzenie i działalność rodzinnych ogrodów działkowych organizacjom pozarządowym, w rozumieniu przepisu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, władającym wydzielonym obszarem gruntu (art. 6 ust. 1 i 2), w tym Polskiemu Związkowi Działkowców. Konsekwencją takiego uregulowania praw podmiotowych organizacji działkowców jest usunięcie z dotychczasowego tekstu ustawy wszystkich zapisów określających monopol PZD i wpisanie w to miejsce sformułowania w określonym przypadku „podmioty, o których mowa w art. 6 niniejszej ustawy.” Tak jest w przypadku art. 9, art. 10 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 2, art. 16 oraz art. 20. Istotną zmianę zaproponowano w art. 10 projektu, w którym wprowadzono komunalizację gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa a przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe lub będące w dniu wejścia w życie noweli w użytkowaniu PZD, na rzecz właściwej jednostki samorządu terytorialnego na terenie której się znajdują. Autorzy projektu dokonali także zmiany zapisów art. 20, który nie został uchylony przez Trybunał Konstytucyjny pomimo jego zaskarżenia. Oceniając ten przepis Trybunał stwierdził, iż „przepis ten pozornie uprzywilejowuje PZD, zaś w rzeczywistości chroni prawa samych działkowców.” Jednocześnie projektodawcy dokonują likwidacji odrębności prawnej PZD poprzez wykreślenie większości artykułów w Rozdziale 3 ustawy regulującym dotychczas jego funkcjonowanie. W art. 39 wnioskodawcy proponują utrzymanie przez PZD praw i obowiązków nabytych przed dniem wejścia w życie nowelizacji dając mu na to 12 miesięcy od w/w dnia. Intencją autorów projektu jest by PZD zachował możliwość dalszego funkcjonowania na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt iż proponowana nowelizacja nie tworzy nowych rozwiązań prawnych opierając się na obowiązujących zapisach ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (D. U. Nr 96, poz. 873 z późn. zm.).

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe, prawne:

Wejście w życie przedmiotowej regulacji spowoduje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Wejście w życie niniejszej nowelizacji ustawy dostosowuje obowiązujące obecnie zapisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych do wymogów Konstytucji dając zadość woli wyrażonej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego. Jednocześnie projekt zabezpiecza interesy osób skupionych dotychczas w Polskim Związku Działkowców oraz podmiotów których bezpośrednio dotyczy regulowana kwestia. Projekt ustawy umożliwi zrzeszanie się działkowców w innych organizacjach działkowców niż tylko w PZD. Tym samym

przedmiotowa regulacja stanowi wyraz troski o ład społeczny i przeciwdziała ewentualnym konfliktom społecznym.

5. Projekt ustawy nie pociąga za sobą żadnych dodatkowych obciążeń budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego, poza tymi które dotychczas wywoływała realizacja ustawy zmienianej. Ze względu na brak informacji dotyczących aktualnego stanu majątku PZD oraz informacji o aktywach i pasywach Funduszu Rozwoju Ogrodów Działkowych trudno oszacować jakie skutki spowoduje likwidacja majątku PZD dla budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Także trudno jest ocenić ewentualne skutki finansowe zasadnych roszczeń osób trzecich do nieruchomości zajętej przez rodzinny ogród działkowy. Jak wynika z art. 24 projektu ustawy (po autokorekcie) skutki tych roszczeń obciążają właściciela nieruchomości (Skarb Państwa, jednostka samorządu terytorialnego, czy podmiot o którym mowa w art. 6 projektu ustawy). Nawiasem mówiąc zapis ten obowiązuje nadal w ustawie zmienianej.

6. Założenia projektów podstawowych aktów wykonawczych:
Projekt nie przewiduje wydania aktów wykonawczych.

7. Autorzy projektu oświadczają, że przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

8. Przeprowadzone konsultacje:

Wnioskodawcy nie przeprowadzili konsultacji projektu. W wypadku projektów poselskich, zgodnie z art. 34 ust. 3 zdanie drugie Regulaminu Sejmu Marszałek Sejmu przed skierowaniem projektu ustawy do pierwszego czytania winien skierować go do konsultacji.

Warszawa, 6 lutego 2013 r.

BAS-WAPEiM-133/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu
ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych
(przedstawiciel wnioskodawców: poseł Leszek Aleksandrak) w wersji
uwzględniającej autopoprawkę z dnia 22 stycznia 2013 r.

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: Monitor Polski z 2012 r. poz. 32 i 819) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektowana ustawa stanowi szeroką nowelizację ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419, ze zmianami). Kluczowe znaczenie ma tutaj nadanie nowego brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu ustawy ma być wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu art. 3 ust 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, której celem jest działalność określona w art. 4 ust 1 pkt 13 i 18 tej ustawy, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu ustawy jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. Pozostałe zmiany proponowane przez projektodawców zmierzają do usunięcia ze wskazanej ustawy regulacji dotyczących Polskiego Związku Działkowców i wprowadzenia nowego pojęcia – „podmiotu użytkującego grunt”, który ma oznaczać podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, władający gruntem stanowiącym własność tego podmiotu, Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl projektu ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii, o których mowa w projekcie ustawy.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Materia, której dotyczy projekt ustawy, pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, w wersji uwzględniającej autopoprawkę z dnia 22 stycznia 2013 r., nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

Warszawa, 6 lutego 2013 r.

BAS-WAPEiM-134/13

Pani Ewa Kopacz
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy
o rodzinnych ogrodach działkowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł
Leszek Aleksandrak) w wersji uwzględniającej autopoprawkę z dnia 22
stycznia 2013 r. jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii
Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektowana ustawa stanowi szeroką nowelizację ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych (Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419, ze zmianami). Kluczowe znaczenie ma nadanie nowego brzmienia art. 6 ust. 1 ustawy, zgodnie z którym rodzinnym ogrodem działkowym ma być wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej, w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, której celem jest działalność określona w art. 4 ust. 1 pkt 13 i 18 tej ustawy, podzielony na tereny ogólne i działki oraz wyposażony w infrastrukturę niezbędną do jego prawidłowego funkcjonowania. W obecnym stanie prawnym przepis ten stanowi, że rodzinnym ogrodem działkowym jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu Polskiego Związku Działkowców. Pozostałe zmiany zmierzają do usunięcia ze wskazanej ustawy regulacji dotyczących Polskiego Związku Działkowców i wprowadzenia pojęcia „podmiotu użytkującego grunt”, który ma oznaczać podmiot, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, władający gruntem stanowiącym własność tego podmiotu, Skarbu Państwa lub jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w wersji uwzględniającej autopoprawkę z dnia 22 stycznia 2013 r. nie jest projektem ustawy wykonującej prawo UE w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Szef Kancelarii Sejmu

Lech Czapla

PROKURATORIA GENERALNA SKARBU PAŃSTWA

Główny Urząd Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa

ul. Hoża 76/78, 00-682 Warszawa
tel.: (+48) 022 392-31-17; fax: (+48) 022 392-31-20

www.prokuratoria.gov.pl
e-mail: kancelaria@prokuratoria.gov.pl

KR-51-6/13/KBU
W/3802/13

Warszawa, 2013.02.04

Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

W odpowiedzi na pismo z dnia 4.01.2013 r., znak: GMS-WP-173-6/13, dotyczące zaopiniowania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ogrodach działkowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Leszek Aleksandrzak), w załączeniu przekazuję opinię Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa do tego projektu.

z wyrazami szacunku

Prokuraturii Generalnej
Skarbu Państwa
Iwona Girtow-Juchniewicz

Otrzymują:

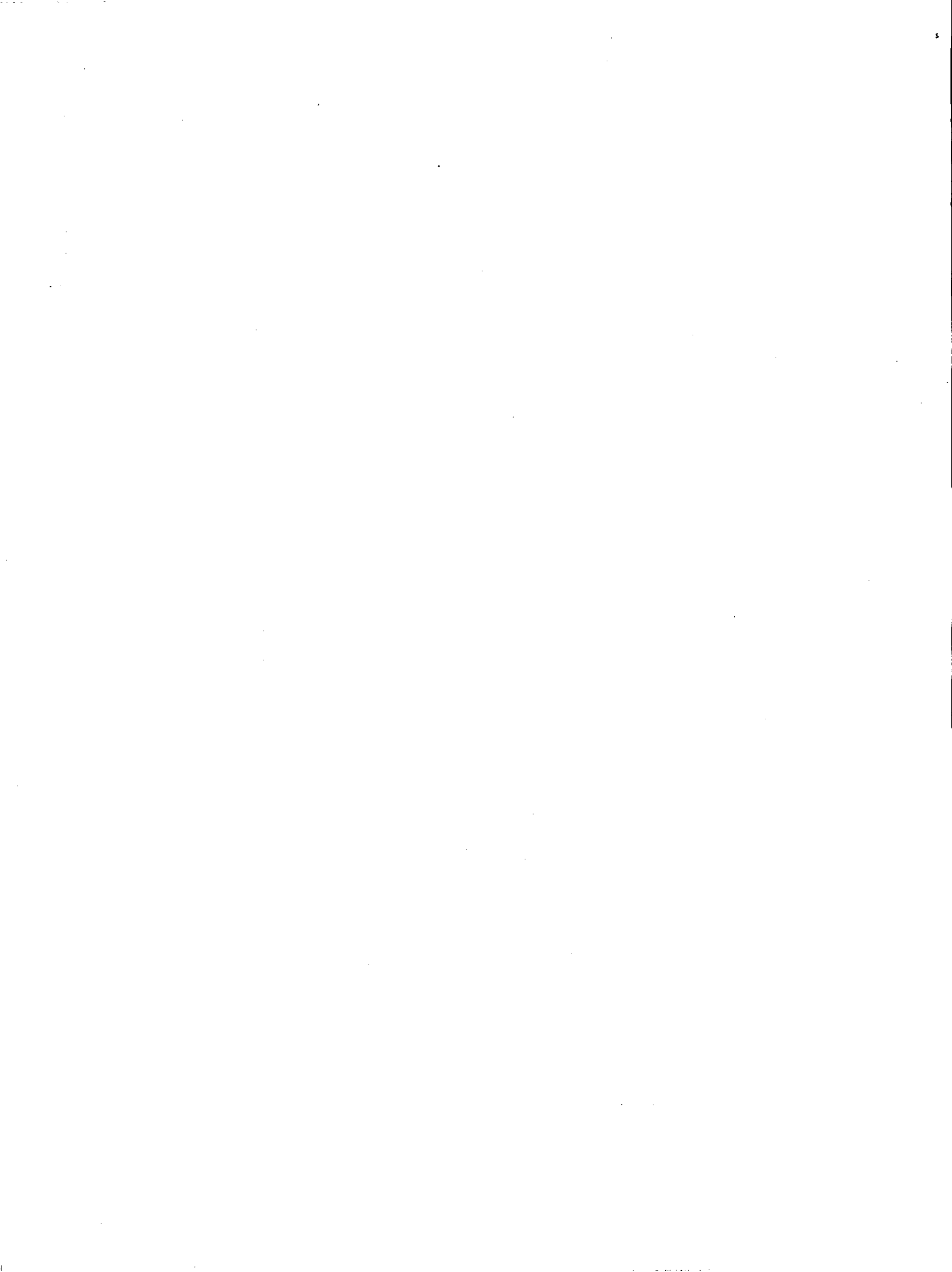
- 1) adresat – 1 egz.,
- 2) a/a – 1 egz.

WYDZIAŁ PREZYDIALNY

L.dz. ....

Data wpływu ...06-02-2013...

Opinia do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ogrodach działkowych (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Leszek Aleksandrzak)

W związku z otrzymaniem do zaopiniowania *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ogrodach działkowych* (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Leszek Aleksandrzak), zauważa się, co następuje:

Projektowana ustawa nie realizuje postulatów zawartych w pkt 17 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2012 r., sygn. akt K 8/10 (zwanego dalej wyrokiem TK), odnoszących się do obszaru swobody regulacyjnej, jaki został pozostawiony Sejmowi po obaleniu domniemania konstytucyjności przepisów *ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych* (Dz. U. Nr 169, poz. 1419, z późn. zm.). W szczególności:

1. Projekt, wbrew sugestiom zawartym w pkt 17.4 uzasadnienia wyroku TK nie reguluje w sposób precyzyjny kwestii aktualnych stosunków prawnych Polskiego Związku Działkowców (PZD) zarówno z właścicielami gruntów, na których funkcjonują rodzinne ogrody działkowe jak i z dotychczasowymi członkami PZD, tj. osobami użytkującymi działki. Należy zauważyć, iż zgodnie ze zmienianym art. 39 ust. 1 ustawy (w brzmieniu ustalonym przez art. 1 pkt 31 projektu) PZD zachowuje prawa i obowiązki nabyte przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, a w szczególności dotyczące „praw i obowiązków wynikających z użytkowania lub użytkowania wieczystego”. Tymczasem zgodnie ze zmienianym art. 10 ust. 2 i 3 ustawy (art. 1 pkt 3 projektu) grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe, przekazuje się w użytkowanie lub oddaje w użytkowanie wieczyste organizacjom użytkującym rodzinne ogrody działkowe. Mając na uwadze powyższe, grunty oddane w użytkowanie PZD lub oddane temu Związkowi w użytkowanie wieczyste pozostaną nadal w jego władaniu, natomiast inne podmioty, które zostaną powołane w celu prowadzenia rodzinnego ogrodu działkowego będą mogły ubiegać się o przekazanie im przez jednostkę samorządu terytorialnego gruntu przeznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe (art. 10 ust. 2 zmienianej ustawy). Jest oczywiste, iż ze względu na ograniczoną pulę nieruchomości, które będzie można przeznaczyć pod rodzinne ogrody działkowe, jak również ze względu na nieuchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego przez gminy, w praktyce powstanie niewiele nowych rodzinnych ogrodów działkowych, których grunty będą we władaniu innych niż PZD organizacji pozarządowych.

Wskazać zaś należy, że projektowana zmiana w art. 10 ust. 1 od strony legislacyjnej wydaje się co najmniej wątpliwa, gdyż termin wejścia w życie *ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych* już minął, tak więc projektowane zmiany odnoszą się do stanu z przeszłości.

Ponadto należy zauważyć, iż projektowane art. 10 ust. 1 i art. 39 ust. 1 utrzymują niezgodny z Konstytucją stan, w którym jeden monopolista, czyli PZD, posiada „dominującą pozycję prawną i majątkową w stosunku do innych organizacji, co samo przez się wywiera mrożący wpływ na podejmowanie przez inne grupy osób realnych i konkurencyjnych działań na rzecz tworzenia товариств działkowców na gruntach gminnych i Skarbu Państwa przeznaczonych na ten cel” (pkt 10.10.3 uzasadnienia wyroku TK). Zgodnie z art. 9 zmienianej ustawy rodzinne ogrody działkowe są zakładane na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów, o których mowa w art. 6 ustawy. Projektowany art. 6 ust. 2 zmienianej ustawy stanowi natomiast, iż podmiotem użytkującym grunt, wchodzącym w skład rodzinnego ogrodu działkowego jest podmiot, o którym mowa w ust. 1 tego artykułu, czyli władająca gruntem organizacja pozarządowa, w rozumieniu przepisów art. 3 ust. 2 *ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (Dz. U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536, z późn. zm.), której celem jest działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz działalność w dziedzinie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego, prowadzona zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt 13 i 18 ustawy o działalności pożytku

publicznego i wolontariacie. Mając na uwadze powyższe, do kategorii podmiotów użytkujących grunt, o których mowa w art. 6 ust. 2 zmienianej ustawy, można zaliczyć PZD, który zgodnie z art. 39 ust. 2 zmienianej ustawy, zostanie obligatoryjnie przekształcony w stowarzyszenie. Tym samym, to PZD, jako podmiot użytkujący grunt, będzie decydował o podziale gruntu na tereny ogólne i działki oraz o zagospodarowaniu ogrodu działkowego (art. 13 ust. 1 zmienianej ustawy), ustanawiał na rzecz swojego członka „*bezpłatne i bezterminowe prawo użytkowania działki i pobierania z niej pożytków*” (art. 14 ust. 1 zmienianej ustawy), a także ustanawiał na rzecz tej osoby prawo użytkowania działki – w rozumieniu Kodeksu cywilnego – jeżeli grunty wchodzące w skład rodzinnego ogrodu działkowego znajdują się w użytkowaniu wieczystym PZD lub stanowią własność PZD (art. 14 ust. 2 zmienianej ustawy). Tym samym zawarte w poselskim projekcie regulacje prawne są sprzeczne ze stanowiskiem zawartym w pkt 17.5 uzasadnienia wyroku TK, zgodnie z którym: „*ustawodawca nie może natomiast wprowadzać ani prawnego, ani faktycznego monopolu jednej organizacji zrzeszającej działkowców*”.

2. Wbrew sugestiom zawartym w pkt 17.7 uzasadnienia wyroku TK projekt nie reguluje kwestii związanych z majątkiem PZD, czyli przysługujących tej organizacji w dotychczasowym porządku prawnym praw majątkowych, obejmujących m.in. zasoby finansowe zgromadzone w Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Zgodnie z art. 29 projektu, statut podmiotów użytkujących grunt zawiera w szczególności zasady tworzenia i przeznaczenia wymienionego wyżej Funduszu. Z powyższego wynikałoby, że wszystkie podmioty użytkujące grunt określałyby samodzielnie zasady odnoszące się do tworzenia i korzystania ze środków jednego wspólnego Funduszu. Za interpretacją tego przepisu wskazującą, że wszystkie podmioty będą mogły korzystać z tego Funduszu (w dodatku na różnych zasadach, które zostaną określone samodzielnie przez te podmioty w ich statutach) przemawia użycie nazwy własnej analogicznej do zastosowanej w art. 36 zmienianej ustawy oraz fakt, iż projektowana ustawa nie likwiduje tego Funduszu. Mając na uwadze powyższe przepisy projektowanej ustawy odnoszące się do Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych należy uznać za wadliwe.
3. Projekt nie zapewnia właścicielom gruntów (tj. Skarbowi Państwa oraz jednostkom samorządu terytorialnego), na których są zlokalizowane rodzinne ogrody działkowe, uprawnień nadzorczych nad powstawaniem i funkcjonowaniem takich ogrodów (zgodnie z konkluzją zawartą w pkt 17.8 uzasadnienia wyroku TK). Projektowana ustawa nie reguluje również kwestii wykonywania uprawnień właścicielskich przez gminy.
4. Projektowany art. 10 ust. 2 zmienianej ustawy, *de facto* zobowiązuje jednostki samorządu terytorialnego do zakładania ogrodów działkowych na gruntach będących ich własnością. Przepis ten stanowi, iż grunty stanowiące własność jednostki samorządu terytorialnego, przeznaczone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe, przekazuje się w użytkowanie organizacjom pozarządowym, określonym jako podmioty zakładające rodzinne ogrody działkowe. Tymczasem Trybunał Konstytucyjny w pkt 17.8 uzasadnienia wyroku wskazał, iż: „*ustawodawca nie może zobowiązać jednostek samorządu terytorialnego do zakładania ogrodów działkowych na gruntach będących jego własnością*”.

Zauważa się również inne uchybienia projektu:

1. Projektowana ustawa zakłada obligatoryjną komunalizację gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa, przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne ogrody działkowe lub będące w dniu wejścia w życie projektowanej ustawy w użytkowaniu PZD. Należy jednak zauważyć, iż Trybunał Konstytucyjny w pkt 11.1.5 uzasadnienia wyroku wskazał, iż: „*ze względu na funkcjonalne powiązanie własności państwowej z realizacją zadań jakie państwo ma pełnić w nowoczesnym społeczeństwie konieczne jest zapewnienie ochrony własności Skarbu Państwa, gdy prawodawca, wydając akt normatywny naruszył wyrażoną w art. 21 ust. 1 Konstytucji zasadę ochrony każdej formy własności (w tym i państwowej)*”. Co więcej Trybunał zaznaczył, iż: „*ograniczenie przedmiotowe (nieodpłatność przekazywania w użytkowanie wieczyste, jak również praktyczna nierozzerwalność aktu przekazania w użytkowanie) powodują, że art.*

10 u.r.o.d. w pozostawionym w mocy obowiązującym zakresie odnoszącym się do własności Skarbu Państwa Trybunał uznaje za niezgodny z art. 21 ust. 1 konstytucji”. Tym samym Trybunał uznał, iż Skarb Państwa jako właściciel nieruchomości, na których są zlokalizowane rodzinne ogrody działkowe posiada te same prawa co jednostki samorządu terytorialnego. Powyższa teza wskazuje, iż nieuzasadnione jest uszczuplanie zasobu majątkowego Skarbu Państwa.

2. Projektowana ustawa nie określa formy organizacyjno-prawnej podmiotów zakładających rodzinne ogrody działkowe. Zgodnie z projektowanym brzmieniem art. 6 ust. 1 zmienianej ustawy rodzinnym ogrodem działkowym w rozumieniu tej ustawy, jest wydzielony obszar gruntu będący we władaniu organizacji pozarządowej w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Tym niemniej należy zauważyć, iż zgodnie z wymienionym przepisem organizacjami pozarządowymi są:

„1) niebędące jednostkami sektora finansów publicznych, w rozumieniu ustawy o finansach publicznych,

2) niedziałające w celu osiągnięcia zysku

- osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, w tym fundacje i stowarzyszenia”.

Należy wskazać, iż Trybunał Konstytucyjny w pkt 17.8 uzasadnienia wyroku zauważył, iż „dopuszczalną formą organizacyjną zrzeszania się działkowców mogą być stowarzyszenia działkowców, pozbawione wyłączności takiej, jaka przysługuje obecnie PZD [...] Konstytucyjnie nie można również wykluczyć, że ustawa dopuści zarządzanie ogrodami działkowymi także przez samorząd w rozumieniu art. 17 ust. 2 Konstytucji, któremu zostaną przydzielone grunty z przeznaczeniem na ogrodnictwo działkowe, ale wówczas z kompetencjami nadzorczymi nad nimi przysługującymi organom administracji rządowej lub gminnej”.

Projektowane zmiany w ujęciu podmiotowym sprowadzają się w istocie do zastąpienia Polskiego Związku Działkowców „podmiotem użytkującym grunt”, bez głębszej modyfikacji regulacji ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych. Pogłębionej analizy wymagałaby propozycja projektodawców, żeby rodzinne ogrody działkowe były wyłącznie we władaniu organizacji pozarządowej objętej regulacjami ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, co wyklucza stowarzyszenia i fundacje (względnie inne podmioty działające w innych formach), które nie prowadzą działalności pożytku publicznego, to jest działalności społecznie użytecznej, prowadzonej przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w w.w. ustawie.

Wprawdzie projektodawcy odwołują się do art. 5 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – przy likwidacji rodzinnego ogrodu działkowego – jednak przepis ten nie może być zastosowany (nawet odpowiednio) gdyż zawiera jedynie upoważnienie dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia, w drodze uchwały, szczegółowego sposobu konsultowania z radami działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji.

Wydaje się przy tym, że wskazanie w art. 6 zmienianej ustawy organizacji pozarządowej władającej wydzielonym obszarem gruntu, nastąpiło przy okazji definicji przedmiotowej ustawy – to jest przy określeniu rodzinnego ogrodu działkowego i ujęcie podmiotowe (określenie władającego gruntem) zdeteterminowało przedmiotowe ujęcie tej regulacji.

Wydaje się też, że projektodawcy niekonsekwentnie w dalszej części projektu używają skrótu „podmiot użytkujący grunt” z równoczesnym odwoływaniem się do „podmiotu, o którym mowa w art. 6”.

3. Konstrukcja projektowanego art. 19 ust. 2 zmienianej ustawy jest niejasna, ponieważ wynika z niej, że za zgodą stron (tzn. podmiotu, w interesie którego nastąpi likwidacja rodzinnego ogrodu działkowego oraz zapewne podmiotu użytkującego grunt) realizacja obowiązków określonych w ust. 1 tego artykułu (czyli zapewnienia nieruchomości zamiennnej, na której można założyć rodzinny ogród działkowy albo założenia nowego ogrodu i odtworzenia urządzeń i budynków odpowiadających rodzajem urządzeniom i budynkom zlikwidowanego ogrodu) może przejąć podmiot użytkujący grunt,

czyli również PZD. W takiej sytuacji PZD byłby uprawniony do uzyskania uzgodnionej kwoty stanowiącej równowagę szacunkowych kosztów realizacji obowiązków, co prowadziłoby do utrzymania dominującej pozycji tego Związku.

4. Projektowane regulacje art. 24 wymagają dalszej, pogłębionej analizy. Oczywiste bowiem jest, że zaspokajanie roszczeń następuje „na mocy obowiązujących przepisów prawa”, i projektowane sformułowanie ust. 1 nie wprowadza żadnej nowości normatywnej. W tym kontekście można by nawet nie odnosić się do ust. 3, jednak zanegować trzeba generalne założenie z ust. 3 art. 24, iż skutki roszczeń, o których mowa w ust. 1, obciążają Skarb Państwa. Takie założenie jest błędne, bo (nawet jeżeli opierać się na założeniu, że ze względu na wadliwe rozstrzygnięcia Skarbu Państwa dotyczące gruntów powstały sytuacje, w których grunt zajęty przez ogród działkowy objęty jest „zasadnymi roszczeniami osoby trzeciej”), z całą pewnością nie wyczerpuje to wszystkich sytuacji (np. gdy grunt został przekazany tylko do czasowej dyspozycji), jak też niedopuszczalne obciążanie jednego podmiotu z mocy ustawy, niezależnie zupełnie od wykazania przesłanek odpowiedzialności. Podobnie, jako *curiosum* należy uznać zamieszczoną w art. 24 zmienianej ustawy propozycję nałożenia na osobę, na rzecz której nastąpił zwrot nieruchomości zajętej przez rodzinny ogród działkowy, obowiązków określonych w art. 20 ustawy.

Reasumując, ze względu na nieuwzględnienie w projekcie postulatów Trybunału Konstytucyjnego zawartych w uzasadnieniu wyroku z dnia 11 lipca 2012 r., sygn. akt K 8/10, jak również ze względu na zawarcie w nim propozycji, których wejście w życie wywarłoby analogiczny skutek, jak obowiązywanie przepisów zakwestionowanych przez Trybunał w wymienionym wyroku, negatywnie opiniuje się przedłożony projekt ustawy.

STARSZY PRZEDSIĘDZIECA
Prokuratura Krajowa
K. B. Czajkowski
6.02.2013r.

KRAJOWA RADA NOTARIALNA
WARSZAWA

Warszawa, dnia 01.02.2013 r.

L.dz. 05/07/i3

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 1.02.2013

Szanowny Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pismo z dnia 04 stycznia 2013 r. (GMS-WP-173-6/13), przesyłające poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, informuję że Krajowa Rada Notarialna nie zgłasza uwag do powyższego projektu.

Z wyrazami szacunku

Prezes
Krajowej Rady Notarialnej
Tomasz Janik

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 21 stycznia 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 21.01.2013

ZW/0714/17/13

Pan
Lech Czapla
Szef
Kancelarii Sejmu

Bogdan Ciepielewski

W odpowiedzi na pismo z dnia 03 stycznia 2013 r. o nr (EK-020-457/12), dotyczące przedłożenia opinii nt. poselskiego projektu ustawy: **o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych**, w załączeniu, uprzejmie przekazujemy uwagi otrzymane z województw: zachodniopomorskiego i śląskiego.

Bogdan Ciepielewski

/-/ Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura ZWRP

GM-II.1122.1.5.2013.IJ

Szczecin, 16 stycznia 2013 r.

Pan Bogdan Ciepliewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP

OPINIA
WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

dotycząca: poseelskiego projektu ustawy (KP SLD)
- o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Województwo Zachodniopomorskie po zapoznaniu się z poselskim projektem ustawy - o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych (KP SLD) popiera zaproponowane rozwiązania zgodne z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dn. 11.07.2012, sygn. Akt K8/10 (Dz. U. poz. 837).

Nasze wątpliwości budzi natomiast zapis Art. 39 ust.1, zachowujący niesprecyzowane prawa i obowiązki przez Polski Związek Działkowców.

MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA
Olgierd Gehlewicz

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

Zespół
Obsługi Prawnej

Katowice, dnia 17 stycznia 2013 r.

OP.0821.00010.2013

OP.KW-00026/13

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 stycznia 2013 r. (przesłane drogą elektroniczną) dotyczące konsultacji projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, należy zauważyć, iż uzasadnienie do projektu nie zawiera informacji na temat przewidywanych skutków finansowych uchwalenia projektowanej ustawy i źródeł ich pokrycia.

Również pod względem redakcyjnym i formalnym przedstawiony do opinii projekt powinien być dostosowany do wymagań stawianych aktom normatywnym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

z poufnością

RADCA PRAWNY

Marek Kozłowski
OP.12472

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 617
fax. +48 (32) 20 78 618
biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

BSA I - 021- 6/13

Warszawa, dnia 12 lutego 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 13. 02. 2013

Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 4 stycznia 2013 r., GMS-WP-173-6/13 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do *poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.*

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW i ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa
BSA I-021-6/13

Warszawa, dnia 12 lutego 2013 r.

OPINIA

o projekcie ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Niniejsza opinia dotyczy projektu *ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych*, złożonego przez grupę posłów zrzeszonych w Klubie Poselskim Sojuszu Lewicy Demokratycznej. Nowelizacja wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11 lipca 2012 r., K 8/10¹, w którym stwierdzono niezgodność z Konstytucją 24 kluczowych przepisów ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych², odraczając wejście w życie wyroku — z wyjątkiem pkt 3, dotyczącego art. 10 ww. ustawy — o 18 miesięcy od dnia ogłoszenia wyroku w Dzienniku Ustaw, tzn. do dnia 21 stycznia 2014 r.

Na wstępie warto zwrócić uwagę, że opiniowany projekt polega na wprowadzeniu licznych zmian do przepisów obowiązującej ustawy. Takie działanie formalnie mieści się w zakresie autonomii regulacyjnej ustawodawcy zwykłego; wymaga jednak podkreślenia, że skoro wyrok TK ma kompleksowy charakter, to poprzestanie na nowelizacji objętego nim aktu normatywnego wydaje się niewystarczające. Z pewnością utrudni ono wykonanie wspomnianego wyżej orzeczenia w przedmiocie konstytucyjności ustawy. Zgodnie z § 84 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908), jeżeli zmiany wprowadzane w ustawie miałyby być liczne albo miałyby naruszać konstrukcję lub spójność ustawy albo gdy ustawa była już poprzednio wielokrotnie nowelizowana, opracowuje się projekt nowej ustawy. Przesłanki normy wynikającej z tego przepisu z pewnością są spełnione w opiniowanej sprawie.

Zakres i skutki wyroku TK w sprawie o sygn. K 8/10 skłaniają do tego, aby analizę – dość nietypowo – rozpocząć od art. 1 pkt 31 projektu. Przepis przewiduje

¹ Sentencja publ.: Dz. U. poz. 837; uzasadn.: OTK-A 2012 z. 7, poz. 78.

² Dz. U. Nr 169, poz. 1419 ze zm.; dalej: „u.r.o.d.”

zachowanie przez Polski Związek Działkowców („PZD”) praw i obowiązków nabytych przed dniem wejścia w życie „niniejszej ustawy”, w szczególności praw i obowiązków wynikających z użytkowania lub użytkownika wieczystego (ust. 1). Zarazem w ust. 2 nakłada się na PZD obowiązek uchwalenia statutu odpowiadającego wymaganiom ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. Nr 20, poz. 104 z późn. zm., dalej: „pr.stow.”) w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie „niniejszej ustawy”, a także przewiduje się zachowanie w mocy, do czasu uchwalenia nowego statutu i rejestracji zmian przez KRS, statutu PZD obowiązującego w dniu wejścia w życie „niniejszej ustawy”.

Przepis art. 1 pkt 31 projektu zasługuje na krytykę, i to z kilku powodów.

Po pierwsze, ma on z pozoru charakter przepisu zmieniającego ustawę o rodzinnych ogrodach działkowych; natomiast przy bliższym spojrzeniu okazuje się, że najbardziej prawdopodobną intencją autorów projektu było stworzenie regulacji o charakterze przechodnim, służącej dostosowaniu aktualnego stanu prawnego do sytuacji, jaka wynika z ewentualnego uchwalenia noweli z proponowanym brzmieniem. Ustawa o ROD w zasadniczej części weszła w życie z dniem 21 września 2005 r., a zatem oczywiście jest, że obowiązek dostosowania statutu PZD, o jakim mowa w art. 39 ust. 2 i 3 u.r.o.d. w projektowanym brzmieniu, miałby literalnie skutek retroaktywny. To oczywiście nie był zamysł projektodawców, ponieważ w dacie uchwalenia i wejścia w życie obecnego statutu PZD, realizował on przepisy ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w kształcie sprzed ogłoszenia ww. wyroku TK. PZD było przecież podówczas organizacją społeczną o szczególnym statusie, wyłączoną spod reżimu ustawy – Prawo o stowarzyszeniach. W konkluzji należy wyrazić stanowisko, że pomyłono tutaj funkcje przepisu zmieniającego i przechodniego, co stanowi poważne uchybienie zasadom prawidłowej legislacji.

Po drugie, skoro intencją projektodawców było przyjęcie regulacji o innym charakterze niż to wynika z jej dosłownej treści, to pojawia się wątpliwość, czy przepis, o jakim mowa, jest zgodny z treścią wyroku TK o sygn. K 8/10. Gros wskazówek *de lege ferenda* sformułowanych przez Trybunał sprowadza się do powinności upodmiotowienia działkowców, zachowania przez nich samych dotychczasowych praw, a zarazem do zapobiegania trwaniu swoistego „monopolu” w ogrodnictwie działkowym. Ich zestawienie z treścią proponowanego przepisu pokazuje, że art. 1 pkt 31 projektu może nie być zgodny z konstytucyjnym minimum standardów, jakie ustalił TK. Polski Związek Działkowców jest beneficjentem swojej uprzywilejowanej pozycji, wynikającej z powołania go na mocy ustawy jako jedyne, legalnie działające zrzeszenie działkowców jeszcze w czasach minionego systemu

społeczno-politycznego. Oczywiście trudno wprost zarzucić niezgodność z Konstytucją dalszego funkcjonowania Związku na prawach stowarzyszenia czy też zachowania przezeń praw i obowiązków, które legalnie nabył. Natomiast nie może być tak, że poszczególne rodzinne ogrody działkowe jako jednostki organizacyjne Związku, które dotychczas „przymusowo” były w nim zrzeszone, teraz pozbawione będą zarówno możliwości wyłączenia się ze struktur PZD, jak i przejęcia składników majątku, z których wspólnie korzystają użytkownicy działek w danym ROD. Omawiany przepis całkowicie pomija możliwości przekształceń organizacyjnych PZD, jego podziału oraz – jeżeli taka będzie wola członków Związku użytkujących działki w poszczególnych ogrodach – ukonstytuowania się tych ogrodów jako samodzielnych podmiotów prawa. Wykonanie wyroku TK przez opiniowany projekt okaże się wówczas iluzoryczne.

Po trzecie, jedynie na marginesie warto zauważyć, że art. 39 ust. 3 u.r.o.d. w brzmieniu art. 1 pkt 31 projektu prowadziłyby do faktycznego utrwalenia stanu niekonstytucyjności, gdyż pozwalałyby na zachowanie w mocy statutu PZD nawet po upływie okresu odroczenia utraty mocy obowiązującej szeregu przepisów ustawy, w tym zwłaszcza art. 25 ust. 1 i 4 oraz art. 28 u.r.o.d. (por. pkt 17 i 19 sentencji wyroku TK). Organ władzy ustawodawczej nie może stanowić norm prawnych, które uzależnią pełną realizację orzeczenia TK w przedmiocie konstytucyjności od woli jednostki będącej adresatem norm ustawowych.

Poza tym zgłasza się następujące uwagi szczegółowe do opiniowanego projektu:

1. W proponowanym brzmieniu art. 6 u.r.o.d. (art. 1 pkt 1 projektu) trzykrotnie używa się terminu: „zapis” (ust. 1: „w rozumieniu **zapisów** ustawy”, „z uwzględnieniem **zapisów** art. 26 i 29”; ust. 2: „w myśl **zapisów** niniejszej ustawy”). Jest to kolokwializm, którego ustawodawca zdecydowanie powinien unikać. Polskiemu systemowi prawnemu znany jest zapis testamentowy czy też zapis na rachunku papierów wartościowych; historycznie pojęciem funkcjonującym w języku prawnym był także zapis długu na okaziciela. Nie ma natomiast: „zapisów” ustawy czy szerzej: „zapisów” prawa; są jedynie **przepisy**.
2. Z art. 9 i 10 u.r.o.d. (art. 1 pkt 2 i 3 projektu) wynika możliwość zakładania rodzinnych ogrodów działkowych na gruntach stanowiących własność Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów, o których mowa w art. 6 ustawy (w brzmieniu projektu), przy czym art. 10 ust. 2 u.r.o.d. w projektowanym brzmieniu nakładałby na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek przekazania gruntów przeznaczonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod rodzinne

ogrody działkowe owym podmiotom. W uzasadnieniu projektu jego twórcy nie uzasadnili, jak przepisy tej treści uzgodnić z wytyczną TK, mając na uwadze, że Trybunał postrzega jako niedopuszczalne zobowiązanie jednostek samorządu terytorialnego do zakładania ogrodów działkowych na gruntach będących ich własnością, uznając jedynie możliwość wprowadzenia ograniczenia prawa własności gminnej tam, gdzie ogrody już funkcjonują i zarazem obliuguje ustawodawcę, aby zapewniono nadzór nad ROD oraz unormowano wykonywanie uprawnień właścicielskich przez gminy (pkt 17.8 uzasadnienia wyroku o sygn. K 8/10).

3. Wątpliwości budzi także treść art. 24 u.r.o.d. w brzmieniu art. 1 pkt 16 opiniowanego projektu. Ustęp 1 tego przepisu wydaje się zbędny, ponieważ nie wyraża faktycznie żadnej treści normatywnej.
4. W art. 29 u.r.o.d. w brzmieniu art. 1 pkt 22 projektu nakładano by na podmiot użytkujący grunt obowiązek uregulowania w statucie m.in. zasad tworzenia i przeznaczenia Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych. Przepis tej treści nie powinien być przyjęty, ponieważ wskazanym wyżej wyrokiem TK orzeczona została niekonstytucyjność podstawy prawnej tworzenia takiego funduszu, tzn. art. 36 u.r.o.d., który proponuje się zresztą skreślić (art. 1 pkt 29 projektu), wobec czego omawiany obowiązek stanie się faktycznie bezprzedmiotowy. Rozwój ogrodów działkowych powinien być finansowany przez organizacje działkowców w sposób, jaki uznają one za stosowny, mając na względzie ich niezależność i samorządność.
5. Artykuł 2 opiniowanego projektu, którego celem jest rozszerzenie na wszystkie podmioty użytkujące ROD zwolnienia podatkowego w podatku rolnym, zawiera sformułowane nieprawidłowo odesłanie do art. 6 ust. 2 ustawy **o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych**, podczas gdy oczywiste jest, że chodzi o odesłanie do ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych w brzmieniu ustalonym opiniowanym projektem.

PRZEWODNICZĄCY
KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

Nr WOK-020-3/13

Warszawa, 14 lutego 2013 r.

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 15. 02. 2013

Dot.: GMS-WP-173-6/13

Pan Lech CZAPLA

Szef Kancelarii Sejmu

Konarskiej Genie Ministrze!

W związku z nadesłanym poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych uprzejmie informuję, że Krajowa Rada Sądownictwa na posiedzeniu plenarnym w dniu 7 lutego 2013 r., po zapoznaniu się z treścią ww. projektu, nie zgłosiła do niego uwag.

z poświęceniem

SSN Antoni Górski

SSN Antoni Górski

**PIERWSZY PREZES
SĄDU NAJWYŻSZEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Warszawa, dnia 5 marca 2013 r.

BSA I - 021- 84/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu ... 08. 03. 2013

**Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu**

Szanowny Panie Ministrze!

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 lutego 2013 r., GMS-WP-173-53/13 uprzejmie przesyłam uwagi Sądu Najwyższego do **autopoprawki do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.**

Z poważaniem

Stanisław Dąbrowski
Stanisław DĄBROWSKI

Warszawa, dnia 5 marca 2013 r.

SĄD NAJWYŻSZY
BIURO STUDIÓW I ANALIZ
Pl. Krasińskich 2/4/6, 00-951 Warszawa
BSA I-021-84/13

OPINIA

o autopoprawce do projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych

Niniejsza opinia dotyczy autopoprawki do projektu *ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych*, nadanej do zaopiniowania przez Sąd Najwyższy przy piśmie Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 19 lutego 2013 r., znak: GMS-WP-173-53/13.

Na wstępie należy, co do zasady, pozytywnie ocenić fakt, że projektodawcy zmienili funkcję dotychczasowego przepisu „pozornie zmieniającego” w art. 1 pkt 31 projektu na zawarty w autopoprawce art. 4, będący przepisem przejściowym. Mimo to treść proponowanej regulacji nadal nie stanowi, w ocenie Sądu Najwyższego, prawidłowego wykonania wyroku TK z dnia 11 lipca 2012 r., sygn. K 8/10. Jest tak ze głównie względu na treść art. 4 ust. 2 projektu w brzmieniu opiniowanej autopoprawki. Zgodnie z nim, rodzinne ogrody działkowe oraz jednostki terenowe Polskiego Związku Działkowców w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy wskazanej w pkt 1 projektu (tzn. ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o rodzinnych ogrodach działkowych; Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1419 z późn. zm., dalej: „**u.r.o.d.**”) stają się terenowymi jednostkami organizacyjnymi organizacji pozarządowej, o której mowa w ust. 1.

Przede wszystkim trzeba zwrócić uwagę, że z mocy prawa Polski Związek Działkowców nie będzie miał, przynajmniej od dnia 21 stycznia 2014 r. (tj. do dnia wejścia w życie zasadniczej części ww. wyroku TK), terenowych jednostek organizacyjnych „w rozumieniu art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2” u.r.o.d., bowiem przepis ten został przez TK uznany **w całości** za niezgodny z art. 2 oraz art. 58 ust. 1 w zw.

z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP (pkt 19 sentencji). Sami projektodawcy postulują skądinąd wykreślenie tego przepisu z datą wcześniejszą od derogacji trybunalskiej (art. 1 pkt 21 pierwotnego projektu). Zatem konstrukcja art. 4 ust. 2 projektu w brzmieniu autopoprawki nie jest zgodna z wymaganiami poprawnej legislacji.

Powyższa konstatacja determinuje także ocenę meritum przepisu przejściowego. Przyczyną stwierdzenia niekonstytucyjności art. 28 u.r.o.d. było – mimo uznania go za regulację o charakterze „technicznym” – powiązanie go z innymi, kluczowymi przepisami ustawy, zwłaszcza zaś z art. 15 ust. 1 u.r.o.d., który przyznaje prawo własności tzw. wspólnych części i urządzeń ogrodu wyłącznie Polskiemu Związkowi Działkowców, a także z art. 6 u.r.o.d., definiującym rodzinny ogród działkowy jako obszar gruntu będący we władaniu PZD (a nie jakiegokolwiek innego podmiotu). Trybunał wywodzi w uzasadnieniu argument o sprzeczności ograniczeń swobody zrzeszania się działkowców z obligatoryjnym funkcjonowaniem ogrodów w strukturach Związku. Zaś właśnie ten stan rzeczy chce się omawianym przepisem projektu utrwalić.

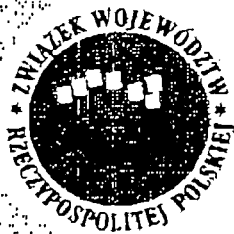
Należy stwierdzić, że z perspektywy konstytucyjnej zachodzi zasadnicza różnica pomiędzy sytuacją jednostek terenowych stowarzyszenia powstającego „oddolnie” na mocy swobodnej decyzji członków oraz korporacji funkcjonującej do tej pory z mocy prawa, której członkostwo wiele osób nabyło w 1981 r. z mocy prawa, bez pytania ich o zgodę (zob. art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 6 maja 1981 r. o pracowniczych ogrodach działkowych; tekst jedn.: Dz. U. z 1996 r. Nr 85, poz. 390 z późn. zm.). Trybunał Konstytucyjny wyznaczył swoim wyrokiem z dnia 11 lipca 2012 r. wyraźną granicę — ma dojść do odzyskania przez działkowców swobody decyzyjnej, która będzie polegała na nieskrępowanym kontynuowaniu korzystania z prawa do działki, lecz niekoniecznie w dotychczasowych ramach instytucjonalnych. Nasuwa się konkluzja, że opiniowany projekt w brzmieniu autopoprawki jest dla działkowców mniej korzystny niż pierwotnie przedłożony, zaś w dążeniu do zakonserwowania *status quo* idzie nawet dalej niż obywatelski projekt ustawy o ROD, gdzie przynajmniej uznaje się prawo członków ROD do ukonstytuowania nowej, samodzielnej organizacji w ciągu 24 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy (art. 61). Nawet takiej, ułomnej gwarancji ich swobody zrzeszania się użytkownicy działek będący dzisiaj członkami PZD – w świetle opiniowanej autopoprawki – mieliby zostać pozbawieni.

Powyższe argumenty przesądają o jednoznacznie negatywnej ocenie art. 4 projektu w brzmieniu autopoprawki.

W pozostałym zakresie autopoprawka usuwa jedynie niektóre wady projektu, wskazane we wcześniejszej opinii SN z dnia 12 lutego 2013 r., znak: BSA I-021-6/13. Zignorowano zasadnicze zastrzeżenie, polegające na tym, że proponowany projekt nie stanowi całościowej, nowej regulacji prawnej, chociaż jest to uzasadnione §84 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908). Sąd Najwyższy podtrzymuje je także na obecnym etapie prac legislacyjnych.

Dodatkowo należy zauważyć, że likwidacja ww. wyrokiem TK Funduszu Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych (FRROD) uzasadnia interwencję ustawodawcy w zakresie dalszego przeznaczenia jego aktywów. Rolą opiniującego projekt ustawy oczywiście nie jest wskazywanie Sejmowi RP, jako piastunowi władzy ustawodawczej, sposobu rozwiązania nasuwającego się w związku z tym problemu. Można jednak zaryzykować postawienie tezy, iż skoro FRROD jest obecnie przeznaczony m.in. na zakładanie i zagospodarowywanie, a także na odtwarzanie rodzinnych ogrodów działkowych (art. 36 u.r.o.d.), to tak oznaczone cele ustawowe czynią z niego zasób środków o charakterze quasi-publicznym. Istnieje poważne uzasadnienie dla ustawowej reglamentacji procedury likwidacji i podziału Funduszu pomiędzy podmioty prowadzące ogrody działkowe według nowo ustanowionych przepisów. Wydaje się, że przy zachowaniu zasady bezterminowej możliwości wyłączenia się grupy członków PZD zrzeszonych w danym ROD w odrębną organizację, zachodzi konstytucyjna konieczność uposażenia każdej nowo powstającej organizacji działkowców w aktywa FRROD na potrzeby jej działalności statutowej. Własność środków Funduszu nie stanowi zatem raczej „prawa nabytego” PZD, ale powinno się stworzyć odpowiednie gwarancje przeznaczenia go na potrzeby wszystkich działkowców. Dyskusja nad nowym ustrojem ogrodnictwa działkowego nie powinna pomijać tego, ważnego aspektu jego demonopolizacji.

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 05 marca 2013 r.

ZW/0714/157/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Pan Data wpływu ..... 06. 03. 2013.....

Lech Czajla

Szef

Kancelarii Sejmu

Ranowski Paweł Minister

W odpowiedzi na pismo z dnia 19 lutego 2013 r. o nr (EK-020-457(2)/12), dotyczące przedłożenia opinii nt. autopoprawki poselskiego projektu ustawy: - o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, w załączeniu, uprzejmie przekazujemy uwagi otrzymane z województw: podkarpackiego i śląskiego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

Uwagi z woj. podkarpackiego

do autopoprawki Klubu Poselskiego SLD, dotyczącej projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych.

Proponuje się dokonanie zmian w zakresie dotyczącym powoływanych promulgatorów:

- ✓ art. 3 proponowany w autopoprawce, należy uzupełnić o podanie iż ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych doczekała się *tekstu jednolitego ogłoszonego w Dz. U. z 2010 r., nr i pozycja pozostają bez zmian,*
- ✓ w art. 4 dodanym w autopoprawce do projektu ustawy, należy zmienić promulgator ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. prawo o stowarzyszeniach na *t.j. Dz. U. z 2001 r., Nr 79, poz. 855 z późn. zm.*

URZĄD
MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO

Zespół
Obsługi Prawnej

Katowice, dnia 1 marca 2013 r.

OP.0821.00010.2013

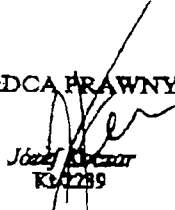
OP.KW-00097/13

Pan
Bogdan Ciepielewski
Dyrektor Biura
Związku Województw RP
ul. Świętojerska 5/7
00-236 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 lutego 2013 r. (przesłane drogą elektroniczną) dotyczące konsultacji autopoprawki (KP SLD) do projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, należy zauważyć, iż pod względem redakcyjnym i formalnym przedstawiony do opinii projekt powinien być dostosowany do wymagań stawianych aktom normatywnym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej” (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

Celem przykładu należy wskazać, że w tekście ustaw nie należy używać słowa „zapis” np. „w rozumieniu zapisów art. 3 ust. 2 ustawy”. Słowo to ma ściśle określoną treść normatywną i jest używane na przykład w kodeksie cywilnym (zob. art. 968 kc). Zapis może być np. w testamentie, może być też zapis na akcje (art. 437 kodeksu spółek handlowych).

RADCA PRAWNY

Józef Kłoczko
K.0289

ul. Ligonia 46
40-037 Katowice
tel. +48 (32) 20 78 617
fax. +48 (32) 20 78 618
biuro.prawne@slaskie.pl
www.slaskie.pl

KRAJOWA RADA NOTARIALNA
WARSZAWA

Warszawa, dnia 04.03.2013 r.

L.dz. 05/43/13

SEKRETARIAT SZEFA KS

L.dz. ....

Data wpływu 11.03.2013

Szanowny Pan
Lech CZAPLA
Szef Kancelarii Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Ministrze

W odpowiedzi na pisma z dnia 19 lutego 2013 r. (GMS-WP-173-53/13), przesyłające autopoprawkę do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, informuję że Krajowa Rada Notarialna na tym etapie prac legislacyjnych nie zajmuje stanowiska.

2 kopiaami kancelarii

Prezes
Krajowej Rady Notarialnej

Tomasz Janik